

פקס-עיתון

מו"פ צפון

ינואר 2009

גיליון מספר 134

משולחן המחקר ב'

20%- ביבול גרגרים, בזריעה של מאי בהשוואה לאפריל. נמצאה פחיתה חדה ביבול של 40%- ביבול לתחמיץ, 50%- ביבול גרגרים בזריעה של יוני בהשוואה לאפריל. הפסד היבול המשמעותי במזרע יוני קיים בכלל המסה הצמחית של התירס, אבל, הפגיעה גדולה יותר במשקל ובמספר האשבולים, מאשר במשקל הגבעולים. תרומת האשבולים ליבול החומר היבש ביוני יורד מתחת ל- 50% (טבלה 2). מספר האשבולים לצמח בשני המזרעים הראשונים הוא 1 – 1.1, במזרע יוני פחות מאשכול לצמח.

לדחייה בתאריך הזריעה השפעה על קיצור ימי הגידול של התירס בהתאם להתחממות העונה. במזרע מאי 7-9 ימי גידול פחות

ממזרע אפריל. במזרע יוני 2-3 ימי גידול פחות ממזרע מאי.

לא נמצאה התאמה של זן מסוים למועד זריעה מסוים. ביבול גרגרים הזן W32 86 היה הגבוה בכול המועדים ואחריו הזן 700. הזן W32 86 הצטיין גם ביבול לתחמיץ, פרט למזרע מאי שבו לא היו הבדלים בין הזנים. מאפייני זנים: הזן W32 86 גבוה מיתר הזנים, כ-40 ס"מ יותר גבוה מהזן הנמוך ביותר – הזן 700. במזרע מאי בלבד הייתה רביצה לאחר התייבשות הקנים. הזן P32 75 רבץ פחות משלושת הזנים האחרים.

שיפור התפוקות בגידולי מספוא וגרגרים (תירס)
דודי שמש- שה"מ, גליל מערבי.

בשנים האחרונות חלו שנויים בסל גידולי השדה הנובעים מעליה במחירי הגרעינים למיניהם בעולם, ועליה בצריכת החלב בארץ ובעולם. שטח מזרע החיטה והתירס למספוא ולגרגרים גדל. על מנת לנצל את ההזדמנות ולהגדיל את הרווחיות בגידולי השדה, שטחים רבים נזרעו בדו-גידול, שני גידולים באותה עונה.

מטרת העבודה: בחינת התפוקות של זני תירס שונים ביבול חומר יבש לתחמיץ, וביבול גרגרים, בשלושה מועדי זריעה שונים, אפריל, מאי, יוני. בחינת השפעת מועד הזריעה על היבול תעזור בחישוב הכדאיות הכלכלית של זריעת תירס כגידול שני בדו-גידול, כמו כן תבחן התאמת זני תירס שונים למועדי הזריעה השונים.

סיכום: בתנאי הארץ אפשר לזרוע תירס אחרי מספר גידולים: חיטה לתחמיץ (אפשרות הנפוצה ביותר), אפונה, שעועית, חימצה, אבטיח, חיטה לגרגרים. בתירס כגידול שני, בדרך כלל יש פחיתה ביבול בהשוואה לזריעה על כרב שחור. הפחיתה ביבול נובעת מדחייה במועד הזריעה, ולעיתים בגלל ביצועים אגרוטכניים פחות טובים בדו-גידול, מאשר, בכרב שחור. בניסוי זה, אשר נערך בתחנת הניסויים על-יד עכו בגליל המערבי. התירס נזרע ע"ג כרב שחור בשלושה מועדים ע"מ לברר את מידת השפעת מועד הזריעה על פחיתה ביבול תירס הנקצר לתחמיץ ותירס לגרגרים.

השפעת מועד הזריעה הייתה חריפה יותר על יבול הגרגרים מאשר על כלל המסה הצמחית (בקציר לתחמיץ). נמצא הפסד יבול מתון של 10%- בתחמיץ, ו-

חשוב לדעת: את המאמרים המלאים ניתן לקרוא במאמרים המוצבת במרכז המידע של מו"פ צפון באינטרנט.

עורך ראשי

דר' דוד כהן

עריכה ועיצוב

זמיר עשור

מערכת

אלקנה בן ישר, מנשה כהן, שלומי כפיר, איריס אדרי.

כתובת המערכת

בית מיג"ל, א.ת. דרומי קרית שמונה

מרכז מידע:

mop-zafon.org.il

דואר אלקטרוני

iris@migal.co.il